

Coöperatief leren: Samen leren, samen organiseren!

Een kort overleg in een team tijdens de studiedag

Afgelopen woensdag heeft het team van KC Het Kompas een studiedag gehad en woensdag

27 oktober zijn de leerlingen ook vrij wegens een vervolgstudiedag voor het team.

Maar waarom volgt het team een studie 'Coöperatief Leren'? Waarom vinden wij het belangrijk en wat heeft

uw zoon/ dochter hieraan? Daarover leest u in deze thematische nieuwsbrief.

Kagan

Coöperatief leren is ontwikkeld door dr. Spencer Kagan. Didactische (hoe kun je als leerkracht de kinderen iets nieuws aanleren) structuren staan hierbij centraal. Als didactische structuren door de leerkracht goed ingezet worden, draagt dit bij aan het realiseren van goed onderwijs door:

- het verhogen van leerresultaten;
- het vergroten van de sociale en emotionele vaardigheden;
- het versterken van de persoonsontwikkeling.

Teams

Bij coöperatief leren wordt in de klas (indien mogelijk) gewerkt in 'teams' van 4. Het woord team laat zien dat de leerlingen het mét elkaar gaan doen. Afhankelijk van het aantal leerlingen wordt er soms gewerkt in teams van 3 of 5. Bepaalde structuren zijn heel geschikt voor tweetallen, dan wordt er gewerkt met 'oogmaatjes' (degene tegenover jou) of 'schoudermaatjes' (degene naast jou).

Met elkaar oefenen in kleine groepjes om te leren

Er zijn echter ook structuren die je met de hele klas uitvoert. Hierbij lopen de leerlingen door de klas. Deze beweging is nodig om het brein te voeden aldus dr. Kagan. Dit laatste is de reden dat er ook veel gewerkt wordt met 'energizers', korte bewegingsspelletjes om energie te krijgen.

Samenwerken met duidelijke structuren

Het woord 'structuren' is al een paar keer genoemd in deze nieuwsbrief. Het is belangrijk dat deze structuren goed gebruikt worden, zodat elke leerling baat heeft bij coöperatief leren. Dr. Spencer Kagan hanteert GIPS (4 principes) bij elke vorm van coöperatief leren. Deze letters staan voor:

G = gelijke deelname (iedere leerling brengt evenveel in).

I = individuele aanspreekbaarheid (iedere leerling moet meedoen, kan zich niet verstoppen).

P = positieve wederzijdse afhankelijkheid (iedere leerling krijgt ideeën van andere leerlingen, leerlingen hebben elkaar nodig).

S = simultane actie (op hetzelfde moment zijn er meerdere leerlingen met hetzelfde bezig).

Foto uit de schoolgids: samen leren met de Beebot

Volgens de GIPS-principes heeft dr. Kagan 250 structuren voor coöperatief leren bedacht. Er is goed nagedacht over deze principes en hierdoor wijkt het af van samenwerkend leren.

Bij samenwerkend leren (wat in veel klassen wel wordt gedaan) ontbreken deze structuren, waardoor de sterkere leerling misschien meer aan het woord is dan de leerling die moeite heeft met de lesstof. Daarnaast is het bij samenwerkend leren voor de minder gemotiveerde leerlingen veel makkelijker om niet mee te doen, zich te verstoppen (naar de wc te gaan).

Wat levert het op?

Uiteindelijk zullen de eerder beschreven doelen gerealiseerd worden door de inzet van coöperatief werkvormen. Op de korte termijn zullen we zien dat leerlingen meer plezier hebben in het leren, meer betrokkenheid tonen bij hun leerproces, de sociale vaardigheden van leerlingen groeien, er een groeiend groepsgevoel ontstaat en er minder onrust in de klas (en daarbuiten) zal zijn.

Kagan Coöperatief leren

- kan toegepast worden in alle leerjaren en alle leergebieden;
- zorgt voor een veilig klimaat in de groep;
- is een vorm van klassenmanagement waarmee de groep verantwoordelijkheid neemt voor elkaar;
- geeft iedereen de kans om 'het geleerde' uit te leggen aan zijn/haar klasgenoten, waardoor de informatie wordt verwerkt en eigen gemaakt;
- verhoogt de leertijd, want in de kleine teams komen leerlingen veel vaker aan bod (ze zijn actiever).
- geeft leerlingen veel meer oefenkansen, waardoor de resultaten verbeteren.
- speelt in op de natuurlijke behoeften van leerlingen: praten en doen, dus interactie, actief en betrokken zijn.
- is optimale interactie met de leerkracht en met elkaar (leerlingen leren elkaar helpen, taken verdelen en naar elkaar luisteren).
- zorgt voor gevarieerde en voor alle leerlingen gemakkelijk toe te passen werkvormen.
- biedt leerlingen en leerkrachten een gestructureerde wijze van samenwerking, waardoor leerlingen beter presteren.

Coöperatief leren: Samen leer je meer en beter !

Meer weten?

Wanneer u meer wilt weten over het onderwerp Coöperatief Leren is er op internet veel te vinden. Kijkt u maar eens op:

[Home - Kagan Coöperatief Leren \(cooperatiefleren.nl\)](#) of
[Kagan Coöperatief leren - Bazalt](#)

Voor specifieke vragen en/ of opmerkingen kunt u bij de groepsleerkracht terecht.

Meester Jan Pinxterhuis is coördinator coöperatief leren en staat u ook graag te woord.

Coöperatief leren is een onderdeel van ons NPO-plan.